

EESTI KESKERAKONNA JA EESTI REFORMIERAKONNA KOALITSIOONILEPING

Eesti Reformierakonna ja Eesti Keskerakonna koalitsioon:

RIIKLUS JA VÄLISPOLIITIKA

Demokraatia ja poliitilise vastutuse tugevdamine, valija hääle kaalu suurendamine

- 1) alustab Riigikogus Põhiseaduse muutmist, et:
  - minna 2006.aastast üle presidendi otsevalimistele, täpsustades eelnevalt presidendi pädevust ja volitusi;
  - muuta kohalike omavalitsuste valimisperiood 4 aastaseks;
- 2) muudab Riigikogu valimise seadust selliselt, et
  - kandidaadid, kes saavutavad alla 5% ringkonna lihtkvoodist, ei osale kompensatsioonimandaatide jaotamisel;
  - isiku- ja ringkonnamandaadiga Riigikogusse valitud saadikute asendusliikmed nimetatakse samast valimisringkonnast;
- 3) muudab kohalike omavalitsuste valimise seadust selliselt, et alates 2002. aasta valimistest saavad kohalike omavalitsuste volikogudesse kandideerida üksnes erakondade valimisnimekirjad ja üksikkandidaadid;
- 4) tagamaks kohaliku ja riikliku võimutasandi lahusust, muudab seadusi selliselt, et alates 2005. aasta kohalike omavalitsuste volikogude valimistest oleks välistatud üheaegne kuulumine Riigikogu ja kohaliku omavalitsuse volikogu koosseisu;
- 5) loob õiguslikud eeldused e-valimiste läbiviimiseks;
- 6) korrastab erakondade ja valimiskampaaniate rahastamise süsteemi;

Riigivalitsemise tõhustamine, omavalitsuste tugevdamine

- 1) kokkuhoiupoliitika edendamiseks riigi tasandil vähendab ministeeriumide arvu, ühendades Teede- ja sideministeeriumi ning Majandusministeeriumi;
- 2) teadus- ja hariduspoliitika koordineerimiseks muudab Haridusministeeriumi Haridus- ja teadusministeeriumiks;
- 3) tunnistab senise haldusterritoriaalse reformi kava ebaõnnestunuks ja soodustab omavalitsuste vabatahtlikku liitumist, kindlustades otseste liitumiskulude katmise riigieelarvest;
- 4) viib paralleelselt läbi omavalitsuste tulubaasi reformi suurendamaks omavalitsuste tulubaasi ja vastutust;
- 5) viib läbi avalike teenistujate palgareformi, minnes üle läbipaistvale tasustamissüsteemile ja lõpetades varjatud lisatasude maksmise;

Õigusriik, õiguskord

- 1) tagab kohtusüsteemi sõltumatuse;
- 2) ei toeta põhiseadusliku kohtu loomist;
- 3) Eesti integreerimisel Euroopa Liidu õigusruumiga toetab põhiseaduse täiendamist;
- 4) viib lõpuni avaliku ja eraõiguse reformi;

- 5) viib lõpuni karistusõiguse ja karistusmenetlusõiguse reformi;
- 6) tihendab koostööd erasektori, omavalitsuste ja riigi vahel turvalisuse tagamiseks ja kuritegevuse ennetamiseks, toetades kodanikuinitsiatiivi korras tegutseva naabrivalve arengut ning luues õiguslikud alused erasektori kaasamiseks õigusrikkumiste avastamiseks;
- 7) loob üleriigilise politsei korrakaitsereservüksuse;
- 8) suurendab kohalike omavalitsuse otsustusõigust korrakaitstes, sh andes seadusega võimaluse munitsipaalpolitsei loomiseks ning seadustades politseiprefektide ametissemääramise kooskõlastamise kohalike omavalitsustega;
- 9) võtab Riigikogu menetlusest tagasi eelnõu 96 SE;

Liitumine Euroopa Liiduga, rahvusliku julgeoleku kindlustamine

- 1) viib lõpule ettevalmistused ja läbirääkimised Eesti liitumiseks Euroopa Liiduga, pöörates seejuures erilist tähelepanu Eesti rahvuslike huvide kaitsele läbirääkimiste protsessis;
- 2) viib lõpule ettevalmistused ja läbirääkimised Eesti liitumiseks NATOga, säilitades Eesti riigi kaitsekulud tasemel 2% SKTst ning jätkates NATO liikmelisuse plaani, NATO-Eesti partnerluseesmärkide jt Eesti ja NATO vaheliste kohustuste täitmist.

TASAKAALUSTATUD MAJANDUS- JA SOTSIAALPOLIITIKA

Tugev majandus

- 1) järgib avatud majanduspoliitikat, edendades väike- ja keskmist ettevõtlust eesmärgiga suurendada tööhõivet;
- 2) lähtub tollipoliitika kujundamisel kolmandate riikide suhtes Eesti rahvuslikest ja majanduslikest huvidest;
- 3) ei devalveeri Eesti krooni, säilitades selle kehtiva vahetuskursi euro suhtes;
- 4) uute töökohtade loomise ergutamiseks ja välisinvesteeringute suurendamiseks ei sea piiranguid kapitali liikumisele;
- 5) tagab Eesti Panga sõltumatuse valitsusest;
- 6) pöörab erilist tähelepanu tööhõive edendamisele ja elukeskkonna arendamisele Ida-Virumaal;
- 7) võtab vastu ja asub ellu viima väikeettevõtluse arendamise seadust, eraldades Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ja Maaelu Arendamise Sihtasutuse kaudu Euroopa Liidu nõuete täitmiseks täiendavat laenuressurssi väiksematele ja keskmistele ettevõtetele, sh põllumajandusettevõtetele;

Eelarve

- 1) hoiab Eesti riigieelarve tasakaalus (erandi tegemine on aktsepteeritav vaid seoses pensionireformiga);
- 2) vaatab käesolevast koalitsioonileppest lähtuvalt üle 2002.aasta riigieelarve:
  - suurendades kohalike omavalitsuste toetusfondi, nähes sealhulgas ette vahendid õpilaste koolitoidu finantseerimiseks;
  - suurendades Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ja Maaelu Edendamise Sihtasutuse

kaudu toetusi väike- ja keskmise suurusega ettevõtlikele ning põllumajandustootjatele;
- tõstes 2002. aasta 1. juulist täiendavalt pensione nii, et vanaduspension suureneb teiseks poolaastaks eelmise aastaga võrreldes keskmiselt 200 krooni võrra;
3) suurendab 2003. aasta üldvalitsuse eelarves kohalike omavalitsuste rolli ja eelarveid;
4) 2003.aasta riigieelarve koostamisel tõstab pensione, pidades silmas eesmärki jõuda lähema kolme aasta jooksul pensioni osakaaluni 40% keskmisest palgast;

Maksud

1) tõdeb, et maksupoliitikas eksisteerivad erakondade vahel programmilised lahkarvamused; maksupoliitika muutmine on kompleksne küsimus, mille lahendamine eeldab uut rahva mandaati, seetõttu külmatab vaidluselused maksupoliitilised küsimused kuni 2003. aasta Riigikogu valimiseni ning ei toeta hääletustel ka teiste erakondade esindajate muudatuseelnõusid; viib tehnilised maksuseaduste muudatused ellu üksnes osapoolte konsensusel korral;

Energeetika, transport, infrastruktuur

1) koostab Eesti energeetika uue arenguplaani;
2) vähendab elektri kavandatavat hinnatõusu;
3) viib läbi suurte erastamistehingute otstarbekuse ja seaduslikkuse analüüsi;
4) vaatab üle riigi poolt makstavate dotatsioonide kasutamise efektiivsuse;
5) astub samme sundüürnike probleemi lahendamiseks, rakendades Elamuseadusega ette nähtud ja omavalitsuste kaudu toimiva elamuehituse ja kompensatsioonide süsteemi;

Sotsiaalne turvalisus

1) järgib tasakaalustatud majandus- ja sotsiaalpoliitikat;
2) täiustab sotsiaaltoetuste süsteemi, vähendades toetuste killustamist, suurendades toetusi tegelikele abivajajatele ning detsentraliseerides toetuste jagamise süsteemi kohalikele omavalitsustele suurema otsustusõiguse andmise kaudu;
3) muudab Töö- ja puhkeaja seadust, vähendades seaduses sätestatud piiranguid;
4) kehtestab Toiduseaduse sätetele realistlikud rakendumistähtajad;
5) vaatab ümber tervishoiupoliitikaga seonduvad seadused ja Riigikogu menetluses olevad eelnõud eesmärgiga muuta Eesti tervishoiupoliitika patsiendikesksmaks;
6) kindlustab kolmesambalise pensionisüsteemi stabiilsuse;
7) muudab paindlikumaks tööturu regulatsioonid;
8) taaskehtestab suveaja;

Kultuuri- ja hariduspoliitika

1) tagab reklaamivaba avalik-õigusliku ringhäälingu toimimiseks vajaliku finantseerimise, suurendades samaaegselt avalik-õiguslike ringhäälingute eelarvete läbipaistvust ning kontrolli riigieelarvelise raha sihipärase kasutamise üle;
2) kultuuriehitiste, sh Kunstimuuseumi ehituse finantseerimiseks tõstab hasartmängumaksu;
3) kehtestab seadusega avalik-õiguslikele ülikoolidele ja kutsekõrgkoolidele riikliku

tellimuse garanteeritud alampiiri, sidudes selle suhtarvuna keskhariduse omandanud noorte arvuga;

- 4) seadustab riigi toetuse koolitoidule algkooli osas;
- 5) kehtestab riiklikud stipendiumid andekatele ülikooliõppuritele;
- 6) rakendab meetmeid eesti keele õpetamise parandamiseks venekeelsetes põhikoolides ja gümnaasiumides ning tagab tasuta venekeelse gümnaasiumihariduse ka pärast 2007.aastat;
- 7) toetab noorte huvitegevust huvikoolides ja maakoolides;
- 8) seadustab Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses internaatkooli;

Maaelu, regionaalne areng, keskkonnakaitse

- 1) reguleerib põllumajandusmaa tsiviilkäivet Eestis Euroopa Liidus kasutusel olevate maa sihtotstarbelise kasutamise seonduvate piirangute abil;
- 2) korrupsiooniohu vähendamiseks ja maaga tehtavate tehingute läbipaistvuse suurendamiseks kehtestab ühetaolise vaba põllumajandusmaa (hilisema väljaostuõigusega) kasutusvaldusesse andmise korra, seadustades põllumajandusmaa kasutusvaldusesse saamise eeldusena põllumajandusliku tootmise kogemuse Eestis;
- 3) elukeskkonna parandamiseks suurendab investeringuid keskkonnaobjektidesse ja keskkonnasäästlikku tehnoloogiasse;
- 4) töötab välja Eesti väikejärvede kalavarude pikaajalise taastootmisprogrammi;
- 5) jätkab uuringuid ja ettevalmistusi silla ehitamiseks mandri ja Saaremaa vahel, selgitades eelnevalt välja Saaremaa elanike arvamuse selles küsimuses;
- 6) toetab põllumajandustootmisega seotud ettevõtjaid keskkonnanõuete täitmisel;
- 7) aitab kaasa piiriülese koostöö arendamisele Eesti ja naaberriikide piiriäärsete omavalitsuste vahel;
- 8) suunab Ettevõtjate Arendamise Sihtasutuse raha maineprojektilt "Eesti tuntuks!" regionaalarenguks.

Siim Kallas

Eesti Reformierakonna esimees

Edgar Savisaar

Eesti Keskerakonna esimees

Eero Tohver

Eesti Reformierakonna peasekretär

Küllo Arjakas

Eesti Keskerakonna peasekretär

Tallinnas, 18.jaanuaril 2002